

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1916 kl. 1 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3 med anledning av herr Ekelunds motion, nr 90, om uppgörande av förslag till en snar och effektiv lagring av bränsle.

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 90, har herr Ekelund hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville skyndsamt låta uppgöra förslag till en snar och effektiv lagring av bränsle av olika slag och inom olika delar av riket.

Motionen.

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Den fråga, som i föreliggande motion beröres, har under nu rådande krisförhållanden visat sig vara ett av våra mest svårlösta ekonomiska problem. De svårigheter att anskaffa för landets behov tillräckliga mängder bränsle av olika slag, som tid efter annan framträtt, hava alltmera klargjort önskvärdheten av att på detta område uppnå ett större oberoende av importen. Ett ökat intresse har härigenom givits åt de sedan länge pågående strävandena att i allt högre grad utnyttja våra inhemska bränsletillgångar, främst torven, strävanden, vilkas betydelse statsmakterna vid flerfaldiga tillfällen visat sig uppskatta. Vår bränslefråga kommer sålunda snart i hela sin vidd att bliva föremål för riksdagens handläggning i samband med behandlingen av jordbruksutskottets utlåtande beträffande

Utskottet.

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 12 saml. 2 avd. 3 häft. (Nr 3.)

två inom andra kammaren väckta motioner, nr 30, av herr Lindman m. fl., om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till varaktigt befrämjande av en planmässig nationell kraft- och bränslepolitik samt nr 155, av herrar Schotte och E. A. Nilson i Örebro, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande bränntorvtillverkningens framtida ordnande m. m., vilken senare motion även tager hänsyn till det önskemål, som ligger till grund för nu föreliggande framställning. Kungl. Maj:t har dessutom den 14 sistlidne januari tillsatt en kommitté med uppdrag att verkställa en utredning angående åtgärder för främjande av produktionen och användningen av torvbränsle.

Behovet av en tillräcklig mängd reservförråd av bränsle har tvivelsutan vid flera tillfällen gjort sig starkt gällande. Att tillgång på dylika reservförråd kan vara av synnerlig vikt för att möta ekonomiska krisförhållanden, sådana som de för närvarande rådande, är obestridligt. Önskvärt hade varit, om dylika förråd vid krisens inträde i större utsträckning förefunnits. Ehuru utskottet finner motionärens hemställda synnerligen beaktansvärd, även om det allmänna skulle underkasta sig ekonomiska uppoffringar genom dess realiserande, synes det emellertid utskottet tvivelaktigt, huruvida det, såsom motionären hemställer, är lämpligt eller ens möjligt att under nu rådande förhållanden uppgöra och bringa till verkställighet ett förslag till snar och effektiv lagring av bränsle inom olika delar av riket. Vad som under nuvarande kristid kan anskaffas inom landet och importeras utifrån, räcker knappast till den nödortftiga förbrukningen för dagen och ännu mindre till någon avsevärd lagring. Och de abnormt höga prisen på dessa förnödenheter måste avskräcka från att nu lägga upp större förråd för framtiden, om sådant vore möjligt, enär man, då äntligen fred inträder i Europa, måste räkna med stora prisfall på bränsle av alla slag, och sådana lager sålunda måste vålla betydande förluster.

För framtiden, då sådan lagring utan större svårigheter kan ske, synes dock frågan utskottet väl värd att beakta, och torde i förväg åtgärder böra vidtagas för magasinering av företrädesvis inhemskt bränsle samt för ökad produktion av bränslemateriel från landets torvmossar.

Då detta önskemål ingår i förut nämnda motioner och särskilt i motion II: 155 utredning begäres bl. a. om anordnande »av en avsevärd bränslereserv för landets oberoende av utlandet under kritiska tider», finner utskottet, att motionärens framställning, i den mån den kan realiseras,

kommer till kammarens behandling i samband med jordbruksutskottets yttrande rörande sagda motioner.

På grund härav får utskottet hemställa, att första kammaren måtte besluta,

att ifrågavarande motion icke må till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 mars 1916.

På utskottets vägnar:

LUDVIG DANSTRÖM.

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet hava närvarit: herrar Nylander*, Danström, von Koch*, Permansson och Larson*.

* Har icke närvarit vid utlåtandets justering.